

Chirurgia szczękowo- twarzowa i onkologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii ul. Lindleya 4, 02-005 Warszawa, tel. 22 502 17 97 email: kcst@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. med. Paweł Zawadzki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Paweł Zawadzki pawel.zawadzki@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. E. Jaworska edyta.jaworska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Lek. dent. Błażej Bętkowski blazej.betkowski@wum.edu.pl Dr n. med. Edyta Jaworska edyta.jaworska@wum.edu.pl Dr n. med. Michał Jonasz michal.jonasz@wum.edu.pl Lek. dent. Andrzej Kołciuk andrzej.kolciuk@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Kotlarski michal.kotlarski@wum.edu.pl Lek. stom. Piotr Piekarczyk piotr.piekarczyk@wum.edu.pl Dr n. med. Agnieszka Pilarska agnieszka.pilarska@wum.edu.pl Dr n. med. Zygmunt Stopa zygmunt.stopa@wum.edu.pl Lek. dent. Bartłomiej Szczodry bartlomiej.szczodry@wum.edu.pl Dr n. med. Konrad Walerzak konrad.walerzak@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Paweł Zawadzki pawel.zawadzki@wum.edu.pl

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

1. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	V rok, X semestr	Liczba punktów ECTS	4
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		7	0,3
ćwiczenia (C)		53	1,7
e-learning (e-L)		0	0
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		60	2

1. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Studenci nabierają umiejętności w badaniu pacjenta, diagnozowaniu chorób nowotworowych i następstw urazów w zakresie części twarzowej czaszki, udzielaniu pierwszej pomocy, pobieraniu materiału do badania histopatologicznego zgodnie ze wskazaniami, postępowaniu profilaktycznym uwzględniającym stany przednowotworowe i nowotworowe, wykonywaniu zabiegów ekstrakcji, nacięciu ropni zębopochodnych zewnątrzustnych, wykonywaniu prób uczuleniowych. Na salach zabiegowych studenci uczestniczą we wszystkich zabiegach z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej.
C2	Odbywający ćwiczenia studenci poprzez czynne uczestnictwo powinni zapoznać się z tematyką, zakresem oraz metodami leczenia chorych w klinice. Studenci indywidualnie współpracują z asystentami-lekarzami, pod opieką których wykonują wszystkie czynności związane z opieką i leczeniem chorych.
C3	W czasie pobytu w klinice studenci powinni zapoznać się z tokiem pracy Przychodni Przyszpitalnej i oddziału chorych leżących, z charakterem pracy lekarskiej, dokumentacją i ruchem chorych, ze sposobami pielęgnacji chorych oraz organizacją Bloku Operacyjnego.
C4	Studenci powinni zwrócić uwagę na występujące jednostki chorobowe, metody ich rozpoznawania, dokumentowania, leczenia i rehabilitowania osób chorych po zabiegach operacyjnych.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

1. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W1.	normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm;
F.W2.	zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu Żucia w różnym okresie rozwoju;
F.W3.	florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie;
F.W4	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych;
F.W8.	zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przednowotworowych oraz nowotworów głowy i szyi;
F.W10	wskazania i przeciwwskazania do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych;
F.W12.	przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań;
F.W13.	podstawy antybiotykoterapii i oporności przeciwanitybiotykowej;
F.W14.	metody rehabilitacji narządu Żucia;
F.W16.	zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne;
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia;
F.W22.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu Żucia, urazów zębów i kości szczęk;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną;
F.U2	przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta;
F.U3.	wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie;
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego;
F.U8.	prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk;
F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych;
F.U10.	przepisywać leki z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

F.U11.	prować bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne;
--------	---

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

1. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

1. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	S1- traumatologia szczękowo- twarzowa- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia urazów w obrębie twarzoczaszki	FW4., FW12., FW14., FW22
	S2- wady szczękowo- twarzowe- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia wad twarzoczaszki	FW1., FW2., FW4., FW10.
	S3- onkologia głowy i szyi- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia nowotworów złośliwych w obrębie głowy i szyi	FW4., FW14., FW8.
	S4- torbiele głowy i szyi- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia torbieli w obrębie głowy i szyi	FW4., FW8.
	S5- guzy zębopochodne- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia nowotworów łagodnych w obrębie twarzoczaszki	FW4., FW8.
	S6- anatomia i farmakologia- przypomnienie anatomii głowy i szyi oraz zasad stosowanej farmakologii	FW3., FW13., FW16

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	S7-Choroby kości- omówienie diagnostyki, objawów i metod leczenia zapalnych i nowotworowych kości	F.W8., F.W13., F.W16., W.19.
Ćwiczenia	C1- C8- zbieranie wywiadu lekarskiego C9- C17- przeprowadzanie badania fizykalnego i rozmowa z pacjentem dotycząca proponowanego sposobu leczenia, świadomej zgody na zabiegi operacyjne, poinformowaniu o rokowaniach oraz o ewentualnych powikłaniach wynikających z terapii C18- C24- planowanie procesu leczenia z uwzględnieniem diagnostyki, leczenia chirurgicznego, leczenia farmakologicznego i opieki pooperacyjnej w oparciu o przypadki prezentowane na oddziale, możliwość biernego lub czynnego uczestnictwa w zabiegach operacyjnych C24- C26- tworzenie historii choroby w oparciu o przypadki prezentowane na oddziale	F.U1. F.U2. F.U3., F.U7., F.U8., F.U9., F.U10. F.U11.

1. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Chirurgia stomatologiczna i szczękowo- twarzowa, redaktor naukowy Rahnama M., Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2024 2. Chirurgia Szczękowo-Twarzowa- Kryst L.(red.). PZWL: Warszawa 2012. 3. Chirurgia Szczękowo-Twarzowa. Red. S. Bartkowski, AM Kraków 1996. 4. Nowotwory zębopochodne i guzy nowotworopodobne kości szczękowych, Kaczmarzyk T., Stypułkowska J., Tomaszewska R., Czopek J. Wydawnictwo Kwintesencja Warszawa 2009. 5. Torbiele obszaru szczękowo-twarzowego- Kaczmarzyk T., Jadwiga Stypułkowska, Romana Tomaszewska: Wydawnictwo Kwintesencja sp z o. o., Warszawa 2015. 6. Wybrane zagadnienia z onkologii głowy i szyi, Podręcznik dla lekarzy i studentów, Zapała J., Grażyna Wyszyńska-Pawelec Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017, wyd.1. 7. Współczesna farmakoterapia w schorzeniach chirurgicznych jamy ustnej i tkanek okolicznych. Podręcznik dla studentów i lekarzy- Kaczmarzyk T., Aleksandra Goszcz, Lilia Grodzińska, Jadwiga Stypułkowska, Jarosław Worof, Małgorzata Zaleska, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006.
Uzupełniająca
1. Anatomia głowy i szyi- Łasiński W. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 1990. 2. Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w nowotworach złośliwych Krzakowski Maciej, Krzysztof Warzocha (red.): – 2013 rok t. I, Wydawnictwo Viamedica, Gdańsk 2013. 3. Współczesna radiologia stomatologiczna- Różyło- Kalinowska Różyło TK, Wyd. III, Celej 2021. 4. Whaites E. Podstawy radiologii stomatologicznej. 1995. 5. Podstawy Chirurgii Stomatologicznej. Dominiak M., J. Zapała, T. Gedrange. 2013. 6. Chirurgia ortognatyczna Dominiak M., J. Zapała, T. Gedrange. 2018.

1. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.U1., F.U2., F.U3., F.U7., F.U8., F.U9., F.U10., F.U11., F.W1., F.W2., F.W3., F.W4., F.W8., F.W10., F.W12., F.W13., F.W14., F.W16., F.W19., F.W22.	Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa, w przypadku nieobecności należy z asystentem prowadzącym ustalić termin i formę zaliczenia. Kolokwium testowe zaliczające treści prezentowane na wykładach i seminariach. Test składa się z 25 pytań, każde pytanie zawiera 4 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłową.	Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa. W przypadku nieobecności studenta na zajęciach, konieczne jest ich odrobienie w porozumieniu z osobą prowadzącą zajęcia. Zaliczenie kolokwium na ocenę. Zaliczenie kolokwium w formie ustnej i testowej, zaliczenie kolokwium testowego to osiągnięcie co najmniej 51% punktów: <13 pkt. 2 16-13 pkt. 3 19-17 pkt. 3,5 21-20 pkt. 4 23-22 pkt. 4,5 25-24 pkt. 5 Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną z ćwiczeń roku IV, V i egzaminu testowego: Test egzaminacyjny końcowy stanowi 70%, a ocena z zajęć stanowi 30% Test egzaminacyjny składa się ze 100 pytań zawierających 4 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłową Końcowa ocena z egzaminu testowego ustalana jest po ewaluacji. Minimum niezbędne do zaliczenia egzaminu testowego – 60%.

1. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest dr n. med. Edyta Jaworska
W klinice prowadzone jest koło naukowe prowadzone przez dr n. med. Zygmunta Stopę, zygmunt.stopa@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich